

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НАСОА протокол №4 від
24.04.2020 р.,

Додаток № 3 до наказу від 27.04.2020, № 37

із змінами та доповненнями,

внесеними відповідно до наказу ректора від
05.12.2024 №88

зі змінами та доповненнями, внесеними
згідно із рішенням Вченої рада НАСОА
протокол від 08.05.2025 № 10

вступають в дію згідно з наказом ректора
НАСОА від 08.05.2025, №35/1

зі змінами та доповненнями, внесеними
згідно із рішенням Вченої ради НАСОА
протокол від 23.12.2025 № 7

вступають в дію згідно з наказом ректора
НАСОА від 23.12.2025 № 98

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ
НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це «Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти в Національній академії статистики, обліку та аудиту» у новій редакції (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 р. №392ІХ, Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії статистики, обліку та аудиту протокол № 1 від 28.08.2024, Додаток № 1 до наказу від 30.08.2024, № 51, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти в Національній академії статистики, обліку та аудиту протокол Вченої ради від 31.10.2019, № 3 інших нормативних документів у галузі вищої освіти. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», зокрема п. 15 ст. 62, «...вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право

вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Індивідуальна освітня траєкторія (далі ІОС) – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти зазначається в його індивідуальному навчальному плані.

Індивідуальний навчальний план (далі ІНП) – це документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється Академією у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

Індивідуальний навчальний план визначає обсяг аудиторної та самостійної навчальної роботи здобувача вищої освіти з урахуванням усіх її видів, форми контролю результатів навчання і є обов'язковим для виконання здобувачем.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, який бере участь у програмі академічної мобільності, формується відповідно до встановленого порядку і враховує, у тому числі, положення угоди (договору), на підставі якої (якого) він бере участь у зазначеній програмі.

За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач вищої освіти, а невиконання плану у встановлені графіком освітнього процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Академії.

II. ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКІВ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

2.1. Для забезпечення можливості здобувачам в повній мірі реалізувати право на формування індивідуальної освітньої траєкторії в Академії передбачено Каталог (перелік) вибіркових освітніх компонент.

2.2. Каталог вибіркових компонент відповідає принципам альтернативності та академічної свободи. Зміст вибіркових освітніх компонент є актуальним, має зв'язок з практикою.

2.3. Каталог вибіркових освітніх компонент може оновлюватись щорічно на основі тенденцій розвитку певної галузі, спеціальності, потреб регіону за результатами обговорення освітньої програми зі стейкхолдерами.

2.4. З метою набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (Soft skills) в каталозі є вибіркові компоненти циклу загальної підготовки.

2.6. Інформація про вибіркові освітні компоненти (силабуси або анотації), що пропонуються здобувачам вищої освіти відповідної освітньої програми, розміщується на сайті Академії.

2.7. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової відповідної освітньої програми та навчального плану, здобувач вищої освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах обов'язкової нормативної складової шляхом:

- вибору тем індивідуальних завдань;
- обрання місця (бази) проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

2.8. Вибіркові навчальні дисципліни презентуються, як правило, силабусами, в яких подається основна інформація про ці дисципліни та науково-педагогічних працівників, які пропонуються для опанування.

2.9. В Академії визначено наступні умови формування вибіркової частини (компоненти освітніх програм):

2.9.1. Обсяг дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти становить, як правило, не менше 4 кредитів ЄКТС (120 годин);

2.9.2. Форма контролю дисципліни за вибором – залік;

2.9.3. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – розпочинається з III семестру; для здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти – з II семестру.

2.10. Порядок формування вибірових навчальних дисциплін

2.10.1. Робоча група випускової кафедри з підготовки здобувачів вищої освіти за певною освітньою програмою, під керівництвом завідувача кафедри та гаранта освітньої програми, у взаємодії із здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, іншими кафедрами та іншими заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) складає перелік вибірових навчальних дисциплін за кожним освітнім ступенем на кожен семестр наступного навчального року.

2.10.2. Викладання дисциплін можуть здійснювати всі кафедри Академії за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри забезпечити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

2.10.3. На підставі аналізу робочі групи до 01 квітня формують перелік вибірових дисциплін та подають їх для розгляду на засіданні Вченої ради факультету, для включення їх до загальноакадемічного каталогу вибірових дисциплін, який затверджується Вченою радою Академії.

2.10.4. Дисципліни вільного вибору мають право пропонувати всі кафедри Академії. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують дисципліни вільного вибору, забезпечують кадрову підготовку, підготовку силабусів.

2.10.5. Перелік вибірових дисциплін може переглядатися кафедрою щорічно до початку процедури їх вибору, з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, інших кафедр/факультетів та інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів, зокрема роботодавців).

2.10.6. Сформовані переліки рекомендованих вибіркових дисциплін затверджуються на засіданні кафедри та разом з силабусами розміщуються на офіційному сайті для ознайомлення з ними здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших зацікавлених осіб.

2.11. Перелік рекомендованих вибіркових дисциплін формується, виходячи з потреб та побажань усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів) сприяє підтриманню відчуття автономності у здобувача вищої освіти, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку (прим. – відповідно до рекомендацій Стандарту 1.3 Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, ESG-2015).

2.12. Формування переліків вибіркових дисциплін та їх обрання здобувачами вищої освіти здійснюється на засадах прозорості та студентоцентризму, який передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних та відповідальних суб'єктів освітнього процесу, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та побудови освітнього процесу на основі взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу, з урахуванням наявних фінансових, матеріально-технічних, кадрових та інших ресурсів академії.

III. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Інформування здобувачів вищої освіти про вибіркові освітні компоненти та їх зміст відбувається через ознайомлення з Каталогом вибіркових освітніх компонентів Академії, який оприлюднений на сайті Академії.

3.2. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % від кількості кредитів ЄКТС, відведених на освітні компоненти (навчальні дисципліни), передбачені для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти, відповідно до «Про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти у Національній академії статистики, обліку та аудиту».

3.3. Для забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем освіти та вибору відповідних дисциплін науково-педагогічні працівники кафедри, що забезпечують викладання навчальних дисциплін каталогу, за заявкою кураторів академічних груп можуть проводити (у позанавчальний час) для здобувачів презентації запропонованих до вибору дисциплін;

3.4. Процедура вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вільного вибору передбачає:

- анкетування здобувачів освіти щодо формування переліку навчальних дисциплін;
- інформування здобувачів освіти про зміст навчальних дисциплін вільного вибору (проведення оглядових лекцій, презентацій, майстер-класів тощо);
- безпосередній їх вибір (оформлення заяв/заповнення гугл форм);
- консультаційне супроводження здобувачів освіти кураторами академічних груп або гарантами освітніх програм (за потреби);
- етап корекції вибору навчальних дисциплін вільного вибору (за потреби).

3.5. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік декани факультетів, відділ аспірантури та докторантури ознайомлюють із Переліком дисциплін та організовують процедуру вибору їх здобувачами:

- до 20 квітня поточного навчального року – для здобувачів першого (бакалаврського) рівня та I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- до 20 жовтня поточного навчального року – для здобувачів I курсу другого (магістерського) рівня та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

3.6. Після ознайомлення з каталогом вибіркових дисциплін на сайті здобувачі першого (бакалаврського) та I курсу другого (магістерського) рівня до 30 квітня, здобувачі I курсу другого (магістерського) рівня та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до 01 листопада письмово (Додаток 1) зазначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін, що є підставою для формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на наступний навчальний рік. Заяви подаються в деканат, відділ аспірантури і докторантури для подальшого їх опрацювання (Додаток 1).

Етап контролюється деканатами факультетів, відділом аспірантури і докторантури з метою забезпечення участі всіх здобувачів у процедурі вибору дисциплін.

3.7. На підставі поданих заяв здобувачів деканати факультетів, відділ аспірантури і докторантури формують подання – групи/потоки для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік – для здобувачів першого (бакалаврського), на наступний семестр – для здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

3.8. У разі неможливості формування навчальної групи/потoku для вивчення певної дисципліни загальноакадемічного каталогу, студентам надається можливість або здійснити повторний вибір – приєднавшись до вже сформованих навчальних груп/потоків (друга хвиля вибору), або опановувати обрану дисципліну індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій (можливість надається за обґрунтованою заявою здобувача освіти та рішенням кафедри, яка забезпечує викладання цієї дисципліни).

3.9. Якщо здобувач із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до

деканату, відділу аспірантури та докторантури із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документів, які засвідчують поважність причин. Заява на зміну вибіркової дисципліни у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця дисципліна.

Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде зареєстрований на вивчення тих дисциплін, які деканат, відділ аспірантури та докторантури вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

3.10. За результатами обрання здобувачами освіти вибірових дисциплін та поданням факультетів, відділу аспірантури та докторантури навчально-методичним відділом формується наказ по створенню потоків/груп для вивчення вибірових освітніх компонент.

Інформація про вибірові дисципліни заносяться до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Розклад занять навчальних груп формується навчально-методичним відділом за поданням деканатів факультетів, відділу аспірантури та докторантури.

IV. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ТЕМИ ТА/АБО КЕРІВНИКА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Випускові кафедри, які забезпечують здобувачам вищої освіти виконання випускних кваліфікаційних робіт за відповідною освітньою програмою та рівнем підготовки, виходячи зі специфіки випускної кваліфікаційної роботи та результатів опитувань здобувачів вищої освіти можуть реалізувати одну з трьох схем вибору:

- вибір теми випускної кваліфікаційної роботи з переліку, що пропонує кафедра;
- вибір керівника випускної кваліфікаційної роботи з урахуванням напрямку його наукових досліджень;
- вибір теми з прив'язкою до керівника випускної кваліфікаційної роботи.

4.2 Вільний вибір теми та/або керівника випускної кваліфікаційної роботи здійснюється у 7 семестрі для бакалаврів та 2 семестрі для магістрів

4.3. Вибір оформлюється відповідною заявою здобувача освіти (Додаток 2);

4.4. Остаточний наказ про закріплення за здобувачами вищої освіти керівників та/або тем випускних кваліфікаційних робіт формується деканатами факультетів де навчається здобувач вищої освіти не пізніше початку проходження переддипломної практики.

4.5. Порядок вибору теми та керівника випускної кваліфікаційної роботи:

- виходячи з наявної чисельності здобувачів кафедри формують список рекомендованих здобувачам вищої освіти, з прив'язкою до керівника тем

випускних кваліфікаційних робіт на наступний навчальний рік та визначають квоти здобувачів на кожного керівника;

- при обранні теми та керівника випускної кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти мають розуміти обмеження кількісного складу здобувачів на одного керівника і в разі вичерпання квоти здійснюють вибір за залишковим принципом;

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Національної академії статистики, обліку та аудиту та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Положення набуває чинності з дня введення його в дію наказом ректора Академії.

5.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Вченої ради НАСОН та вводяться в дію наказом ректора НАСОН.

Додаток 1
до Положення про порядок
формування індивідуальної траєкторії
навчання здобувачів вищої освіти

ЗРАЗОК заяви здобувача вищої освіти на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

Декану факультету (завідувачу
відділу аспірантури та докторантури)

здобувача (ки)____ курсу, групи____
освітнього рівня____
спеціальності _____

освітньої програми _____

(П.І.Б.)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20__-20__
навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

....

(дата)

(підпис)

Узгоджено:

Завідувач кафедри _____ Ім'я, прізвище

Гарант ОПП _____ Ім'я, прізвище

Додаток 2
до Положення про порядок
формування
індивідуальної траєкторії
навчання здобувачів вищої
освіти

ЗРАЗОК заяви здобувача вищої освіти на вибір теми та керівника кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри _____

_____ ПБ
здобувача (ки) _____ курсу, групи _____
освітнього рівня _____
спеціальності _____

_____ освітньої програми _____

_____ (П.І.Б.)
e-mail: _____
Моб.тел. _____

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи в наступній редакції

« _____
_____ » та призначити
науковим керівником _____ .

(дата)

(підпис)